Breadcrumb

1. Αρχική
2. Entity Print

Δημοσιεύτηκε: 11/02/2026 Ενημερώθηκε: 11/02/2026

Η θέσπιση της Ενοποιημένης Ευρωπαϊκής Εταιρείας και το 28th regime: φιλοδοξία, προοπτικές και κρίσιμα σημεία εφαρμογής

Προβολή σε μορφή PDF

Η συζήτηση γύρω από τη θέσπιση της λεγόμενης Ενοποιημένης Ευρωπαϊκής Εταιρείας, στο πλαίσιο του αποκαλούμενου 28th regime, αποτελεί μία από τις πιο φιλόδοξες απόπειρες θεσμικής εμβάθυνσης της ενιαίας αγοράς των τελευταίων ετών. Η πρωτοβουλία επιχειρεί να απαντήσει σε ένα χρόνιο και δομικό πρόβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης: την αντίφαση ανάμεσα σε μια οικονομικά ενοποιημένη αγορά και σε ένα κατακερματισμένο πλέγμα εθνικών εταιρικών, εργατικών και πτωχευτικών καθεστώτων, τα οποία εξακολουθούν να λειτουργούν ως ουσιαστικό εμπόδιο για τη διασυνοριακή ανάπτυξη των επιχειρήσεων.

«***Το 28th regime ως υπερεθνικό νομικό πλαίσιο***»

Το 28th regime προτείνεται ως ένα προαιρετικό, υπερεθνικό νομικό πλαίσιο, παράλληλο προς τα εθνικά δίκαια των κρατών μελών, το οποίο θα προσφέρει στις καινοτόμες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να λειτουργούν σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση βάσει ενός ενιαίου συνόλου κανόνων.

Η βασική του υπόσχεση δεν είναι απλώς η δημιουργία μιας νέας εταιρικής μορφής, αλλά η άρση των νομικών και διοικητικών τριβών που ανακύπτουν όταν μια εταιρεία επιδιώκει να κλιμακώσει τη δραστηριότητά της πέραν των εθνικών

συνόρων. Στο επίκεντρο της συζήτησης βρίσκονται ζητήματα όπως η ψηφιακή σύσταση και λειτουργία εταιρειών εντός 48 ωρών , η ενιαία εταιρική διακυβέρνηση, η πρόσβαση σε κεφάλαια, η διαχείριση της εργασιακής σχέσης σε διασυνοριακό περιβάλλον και η προβλεψιμότητα σε περιπτώσεις εταιρικών διαφορών ή αφερεγγυότητας.

«Ανταγωνιστικότητα και πολιτικές προσδοκίες»

Οι πολιτικές και οικονομικές προοπτικές που αποδίδονται στο εγχείρημα είναι σημαντικές. Υποστηρικτές του 28th regime το αντιμετωπίζουν ως εργαλείο ενίσχυσης της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας, ιδίως σε τομείς τεχνολογίας και καινοτομίας όπου η ταχύτητα ανάπτυξης, η πρόσβαση σε επενδυτικά κεφάλαια και η νομική σαφήνεια αποτελούν κρίσιμους παράγοντες.

Η δυνατότητα μιας επιχείρησης να συσταθεί και να δραστηριοποιηθεί σε πολλαπλά κράτη μέλη χωρίς να απαιτείται η συνεχής προσαρμογή σε διαφορετικά εθνικά νομικά καθεστώτα θεωρείται ότι μπορεί να μειώσει το κόστος συμμόρφωσης, να αυξήσει την ελκυστικότητα της Ευρώπης για επενδύσεις και να περιορίσει το φαινόμενο της μετεγκατάστασης ευρωπαϊκών εταιρειών σε τρίτες χώρες με πιο ενιαία και προβλέψιμα ρυθμιστικά περιβάλλοντα.

«Η σημασία της τεχνικής υλοποίησης»

Ωστόσο, η εμπειρία προηγούμενων ευρωπαϊκών θεσμικών καινοτομιών δείχνει ότι η επιτυχία τέτοιων εγχειρημάτων δεν εξαρτάται τόσο από τη διακήρυξη των στόχων τους όσο από την τεχνική τους υλοποίηση. Το κεντρικό ερώτημα που ανακύπτει είναι κατά πόσο το 28th regime μπορεί να σχεδιαστεί ως ένα πραγματικά αυτοτελές και λειτουργικό νομικό πλαίσιο και όχι ως ένα υβριδικό σχήμα που θα απαιτεί συνεχή προσφυγή σε εθνικά δίκαια, αναπαράγοντας έτσι τον κατακερματισμό που φιλοδοξεί να υπερβεί.

Ένα από τα πρώτα κρίσιμα ζητήματα αφορά τη νομική μορφή του ίδιου του κανονιστικού εργαλείου. Η επιλογή ενός Ευρωπαϊκού Κανονισμού, αντί μιας Οδηγίας, προβάλλεται ως αναγκαία προϋπόθεση ώστε το καθεστώς να εφαρμόζεται ομοιόμορφα σε όλα τα κράτη μέλη, χωρίς αποκλίσεις κατά τη μεταφορά του στο εθνικό δίκαιο. Η ανάγκη αυτή δεν είναι θεωρητική αλλά απορρέει από την εμπειρία εφαρμογής προηγούμενων ευρωπαϊκών εταιρικών μορφών, όπου η εξάρτηση από εθνικές συμπληρώσεις οδήγησε σε νομική αβεβαιότητα και περιορισμένη πρακτική χρήση.

Η εμπειρία της **Societas Europaea (SE)** αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα των κινδύνων που συνεπάγεται η υπερβολική εξάρτηση μιας «ευρωπαϊκής» εταιρικής μορφής από εθνικές συμπληρωματικές ρυθμίσεις. Παρότι η SE θεσπίστηκε με Κανονισμό, με στόχο να προσφέρει μια ενιαία νομική μορφή για επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται διασυνοριακά εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η πρακτική της λειτουργία αποδείχθηκε σημαντικά πιο σύνθετη. Ο κανονιστικός της πυρήνας παραπέμπει εκτενώς στα εθνικά δίκαια για κρίσιμα ζητήματα, όπως η εταιρική διακυβέρνηση, η συμμετοχή των εργαζομένων, οι κανόνες λήψης αποφάσεων και, σε μεγάλο βαθμό, η εφαρμογή του εργατικού δικαίου. Το αποτέλεσμα ήταν η ίδια νομική μορφή να λειτουργεί με ουσιωδώς διαφορετικό περιεχόμενο ανάλογα με το κράτος μέλος εγκατάστασης.

«Ψηφιακή σύσταση και θεσμικές αποκλίσεις»

Ιδιαίτερη βαρύτητα αποκτά και το ζήτημα της ψηφιακής σύστασης και λειτουργίας των εταιρειών. Αν και η ψηφιοποίηση προβάλλεται ως βασικό πλεονέκτημα του 28 th regime, στην πράξη εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών ως προς τις απαιτήσεις φυσικής παρουσίας, τους ελέγχους ταυτότητας, τις συμβολαιογραφικές διαδικασίες και την αποδεικτική ισχύ των ηλεκτρονικών πράξεων. Χωρίς ενιαία ψηφιακή υποδομή, διαλειτουργικά μητρώα και σαφή κανόνες αναγνώρισης, η υπόσχεση της ταχείας και απλοποιημένης σύστασης κινδυνεύει να παραμείνει περισσότερο ρητορική παρά ουσιαστική.

«Δικαιοδοσία, εργασία και φορολογία ως παράγοντες αξιοπιστίας»

Ένα ακόμη κρίσιμο πεδίο είναι εκείνο της δικαιοδοσίας και της επίλυσης διαφορών. Η ύπαρξη μιας εταιρείας που λειτουργεί βάσει υπερεθνικού καθεστώτος καθιστά αναγκαίο τον σαφή προσδιορισμό των αρμόδιων δικαστηρίων και του εφαρμοστέου δικαίου σε περιπτώσεις εταιρικών διαφορών, ευθύνης διοίκησης ή προστασίας μειοψηφικών μετόχων. Η έλλειψη σαφών κανόνων στο σημείο αυτό θα μπορούσε να αυξήσει, αντί να μειώσει, τη νομική αβεβαιότητα για επενδυτές και πιστωτές.

Ιδιαίτερα έντονη είναι η συζήτηση γύρω από τα εργασιακά και κοινωνικά ζητήματα. Συνδικαλιστικοί φορείς και ινστιτούτα εργασίας επισημαίνουν τον κίνδυνο το 28 th regime να λειτουργήσει ως μηχανισμός ρυθμιστικού αρμπιτράζ, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να επιλέγουν ένα καθεστώς με λιγότερο απαιτητικές υποχρεώσεις ως προς τα εργασιακά δικαιώματα ή τη συμμετοχή των εργαζομένων στη διοίκηση. Οι ανησυχίες αυτές δεν αφορούν μόνο την κοινωνική διάσταση της Ένωσης, αλλά

και τη θεσμική της συνοχή, καθώς ένα καθεστώς που θα εκλαμβανόταν ως εργαλείο υποβάθμισης προστατευτικών κανόνων θα συναντούσε ισχυρές πολιτικές αντιστάσεις και πιθανότατα νομικές προσφυγές.

Ανάλογες, και ενδεχομένως ακόμη πιο κρίσιμες, προκλήσεις ανακύπτουν στον τομέα της φορολογίας, ο οποίος αποτελεί ίσως τον πιο ευαίσθητο παράγοντα για τη βιωσιμότητα του 28th regime. Παρότι η πρωτοβουλία δεν στοχεύει ευθέως στην εναρμόνιση της εταιρικής φορολογίας, η πρακτική της επιτυχία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το κατά πόσο η επιλογή της ευρωπαϊκής εταιρικής μορφής θα είναι φορολογικά ουδέτερη, προβλέψιμη και απαλλαγμένη από πρόσθετη πολυπλοκότητα. Η φορολογία παραμένει κατεξοχήν πεδίο εθνικής κυριαρχίας, γεγονός που καθιστά κάθε υπερεθνική εταιρική κατασκευή δυνητικά ασταθή εάν δεν συνοδεύεται από σαφείς κανόνες συντονισμού.

Ένα πρώτο πρακτικό πρόβλημα αφορά τον προσδιορισμό της φορολογικής κατοικίας. Σε ένα σενάριο όπου μια εταιρεία λειτουργεί βάσει του 28th regime, με διοικητικά όργανα σε ένα κράτος μέλος, κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα σε δεύτερο και προσωπικό κατανεμημένο σε περισσότερες χώρες, ο κίνδυνος διπλής φορολογικής αξίωσης δεν είναι θεωρητικός. Διαφορετικές φορολογικές διοικήσεις ενδέχεται να θεωρήσουν ότι πληρούνται τα κριτήρια της «πραγματικής έδρας» ή του «κέντρου διοίκησης», οδηγώντας σε συγκρούσεις δικαιοδοσίας. Παρόμοιες καταστάσεις έχουν ήδη καταγραφεί σε πολυεθνικές δομές, αλλά στο πλαίσιο μιας νέας ευρωπαϊκής εταιρικής μορφής η αβεβαιότητα αυτή θα μπορούσε να λειτουργήσει αποτρεπτικά για επενδυτές που αναζητούν σαφή και σταθερά φορολογικά περιβάλλοντα.

Ιδιαίτερα αποκαλυπτική είναι η εμπειρία από κράτη μέλη με ισχυρή παρουσία διεθνών ομίλων, όπως η Ιρλανδία και η Ολλανδία, όπου η φορολογική αρχιτεκτονική έχει εξελιχθεί γύρω από σύνθετες διασυνοριακές δομές. Οι χώρες αυτές έχουν βρεθεί στο επίκεντρο ευρωπαϊκών συζητήσεων σχετικά με τη φορολογική βάση, τις ενδοομιλικές συναλλαγές και τις πρακτικές μεταφοράς κερδών. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, η εισαγωγή μιας ευρωπαϊκής εταιρικής μορφής χωρίς σαφείς κανόνες για τον επιμερισμό των φορολογητέων κερδών θα μπορούσε είτε να αναζωπυρώσει παρόμοιες εντάσεις είτε να οδηγήσει σε σιωπηρή αποφυγή του καθεστώτος από επιχειρήσεις που δεν επιθυμούν πρόσθετο φορολογικό έλεγχο.

Ένα δεύτερο κρίσιμο σημείο αφορά τη φορολογική μεταχείριση των συμμετοχικών κινήτρων, όπως τα δικαιώματα προαίρεσης μετοχών, τα οποία αποτελούν βασικό

εργαλείο προσέλκυσης ταλέντου στις καινοτόμες επιχειρήσεις. Η διαφοροποίηση μεταξύ κρατών μελών είναι έντονη. Η Γαλλία έχει τα τελευταία χρόνια μεταρρυθμίσει το πλαίσιο των stock options και των μετοχικών κινήτρων ώστε να καταστεί πιο φιλικό προς τις νεοφυείς επιχειρήσεις, ενώ άλλες χώρες διατηρούν φορολογικές επιβαρύνσεις που καθιστούν τέτοια εργαλεία λιγότερο ελκυστικά. Εάν η ευρωπαϊκή εταιρική μορφή δεν συνοδεύεται από τουλάχιστον έναν ελάχιστο συντονισμό ή κατευθυντήριες γραμμές για τη φορολογική μεταχείριση αυτών των μηχανισμών, υπάρχει κίνδυνος η επιλογή του 28th regime να υπονομεύσει την ανταγωνιστικότητα των ίδιων των επιχειρήσεων που φιλοδοξεί να ενισχύσει.

Ταυτόχρονα, η φορολογική ουδετερότητα πρέπει να λειτουργεί και προς την αντίθετη κατεύθυνση. Αν το 28th regime εκληφθεί ως όχημα έμμεσων φορολογικών πλεονεκτημάτων, τότε είναι πιθανό να προκαλέσει πολιτικές αντιδράσεις από κράτη μέλη που θα θεωρήσουν ότι η νέα εταιρική μορφή υπονομεύει τη φορολογική τους βάση. Η εμπειρία των συζητήσεων γύρω από την εναρμόνιση της φορολογικής βάσης των εταιρειών και τις πρωτοβουλίες για την καταπολέμηση της επιθετικής φορολογικής πρακτικής δείχνει ότι τέτοιες αντιδράσεις μπορούν να επιβραδύνουν ή ακόμη και να μπλοκάρουν θεσμικές μεταρρυθμίσεις με ευρύτερο οικονομικό όφελος.

Ιδιαίτερη σημασία αποκτά και η φορολογική μεταχείριση σε περιπτώσεις διασυνοριακής αναδιάρθρωσης, συγχωνεύσεων ή μεταφοράς έδρας. Χωρίς σαφείς κανόνες για την αναγνώριση ζημιών, τη μεταφορά φορολογικών πιστώσεων ή τη συνέχιση φορολογικών υποχρεώσεων, το 28th regime κινδυνεύει να προσθέσει ένα ακόμη επίπεδο πολυπλοκότητας αντί να λειτουργήσει ως μηχανισμός απλοποίησης. Το ζήτημα αυτό έχει επανειλημμένα αναδειχθεί σε αναλύσεις της European Commission στο πλαίσιο της εμβάθυνσης της ενιαίας αγοράς και της Ένωσης Κεφαλαιαγορών, ως παράγοντας που αυξάνει το κόστος κεφαλαίου για τις επιχειρήσεις.

Συνολικά, το φορολογικό σκέλος αναδεικνύεται σε καθοριστικό παράγοντα αξιοπιστίας του 28th regime. Η επιτυχία του δεν προϋποθέτει πλήρη φορολογική εναρμόνιση, αλλά απαιτεί σαφήνεια, συντονισμό και θεσμικές εγγυήσεις ότι η επιλογή της ευρωπαϊκής εταιρικής μορφής δεν θα συνεπάγεται ούτε φορολογικό μειονέκτημα ούτε πολιτικά ευαίσθητο πλεονέκτημα. Χωρίς αυτές τις προϋποθέσεις, ο κίνδυνος είναι το 28th regime να παραμείνει ένα κανονιστικό εργαλείο με υψηλή θεωρητική αξία αλλά περιορισμένη πρακτική αποδοχή από τις επιχειρήσεις και τις αγορές.

Το 28th regime συνιστά μια θεσμική πρωτοβουλία με σημαντικό μετασχηματιστικό δυναμικό, η οποία όμως θα κριθεί στη λεπτομέρεια του σχεδιασμού και της εφαρμογής της. Η επιτυχία του δεν θα εξαρτηθεί μόνο από το αν προσφέρει μια ελκυστική εναλλακτική στα εθνικά εταιρικά δίκαια, αλλά από το αν καταφέρει να συνδυάσει νομική σαφήνεια, κοινωνική προστασία και πολιτική αποδοχή. Σε διαφορετική περίπτωση, υπάρχει ο κίνδυνος να προστεθεί απλώς ένα ακόμη στρώμα πολυπλοκότητας στο ήδη σύνθετο ευρωπαϊκό νομικό οικοδόμημα, αποτυγχάνοντας να εκπληρώσει την υπόσχεση μιας πραγματικά ενιαίας εταιρικής αγοράς.

Τύπος Υπηρεσίας
Νέα Επιχειρηματικότητα

Heading
Ελληνικός Φορολογικός Οδηγός

Δείτε όλο τον Οδηγό